

XI NOORTE LAULU- JA TANTSUPEO EHE MAA JA ILM

1. TAUSTAST:

2011. aastal, kui Tallinn on Euroopa Kultuuripealinn, toimub Tallinnas XI noorte laulu- ja tantsupidu "maa ja ilm". Samal ajal on Eesti Rahvakunsti- ja Käsitöö Liit (ERKL) kuulutanud aasta teemaks ehe ehe.

XI noorte laulu- ja tantsupeol jutustatakse sel korral lugusid oma maast siin ilmas.

XI noorte laulu- ja tantsupeo ehe maa ja ilm on orgaaniline osa laulu ja tantsupeo ettevalmistamisest, mis pakub lastele, kes tegelevad kunsti ja käsitööga, osa saada laulu- ja tantsupeo protsessist. Osalejad saavad luua peo kontseptsioonist ning logistilistest vajadustest lähtuvat visuaalset maailma.

Konkursile ehe maa ja ilm ootab XI noorte laulu- ja tantsupeo tellija, Eesti Haridus- ja Teadusministeerium, et kõik osalejad avaksid kunsti ja käsitöö abil oma paikkondlikku eripära, vaadates ümbritsevat ilma lahtiste silmadega ning jutustades just oma kodule ning kodukandile omaseid lugusid.

2. TEEMA: maa ja ilm

Me kõik mõistame ilma läbi oma silmade.

Suur on suur ja väike on väike, ainult siis, kui suure kõrval on väike.

Väikese inimese maailm võib olla palju suurem, kui suureks saanu oma. Ja üks väga väike rahvas saab olla väga suur, kuigi maa tundub väike ja ilm suur.

Maa ja ilm kohtuvad seal, kus igatsus lõpeb ja armastus algab. Ja igatsusest ilma näha kasvab tahtmine tagasi tulla.

Sest ainult siin sünnivad me lood metsast ja merest ja maast ja puust...

Lood, mida olijad hoiavad, tulijad täiendavad ja minejad mäletavad.

Suur ilm saab alguse väikeselt maalt.

3. EESMÄRGID:

- Pakkuda osalejatele võimalust avada ja avastada paikkondlikku pärandit, mis kaunistaks ja pakuks traditsioonilist või selle juurtest loodud uusi ehedaid ehteid ja kaunistusi laulu- ja tantsupeol osalejatele ja peo keskkonnale.
- Muuta valdkond läbi traditsiooniliste ettevõtmiste ja uute algatuste senisest nähtavamaks ja pakkuda uusi väljakutseid omakultuuri tutvustamiseks läbi käsitöö traditsioonide ning paikkondliku kultuuripärandi.
- Õpetada osalejaid nägema ja seostama rahvuslikku kultuuripärandit kui ühtset tervikut (sh laul, tants ning esemeline kultuur).
- Õpetada paikkondlikku kultuuri hindama ja märkama ning arendada ühistöö oskusi, sidudes tegevused läbi loovuse ja ühistegemise rõõmu XI noorte laulu- ja tantsupeo "maa ja ilm" ettevalmistustega.
- Muuta käsitöö ning ühised käelised tegevused laulu- ja tantsupeo protsessi sama loomulikuks ettevalmistuseks nagu on laulude ja tantsude õppimine
- Pakkuda laulu- ja tantsupeo protsessis osalemise võimalust ka nendele lastele ja noortele, kes peol ise ei esine, pakkudes tööde eksponeerimisel erakordselt võimsaid väljundeid.
- Kaunistada laulu- ja tantsupeoliste, külaliste ning peo keskkond enneolematult ilusaks.

4. TEOSTUS

EHE MAA JA ILMA PROJEKTIKODA:

- Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus (ELT SA), loovjuht Liina Tepand, sekretär Aive Aus-Hagag;
- Eesti Noorsootöö Keskus (ENTK), esindaja Ene Raid;
- Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit (ERKL), esindaja Liivi Soova.

Kaasatud: Eesti Haridus- ja Teadusministeerium (Anne Kivimäe), Kunstihariduse Ühing (Jüri Mäemat), Eesti Tehnoloogiakasvatuse Liit (Mart Soobik), Eesti Tööõpetajate Selts (Tõnu Tammar), Eesti Käsitöö ja Kodunduse Õpetajate Selts AITA (Kristi Teder) maakondade käsitööõpetajad, maakondade LTP komisjonid, LTP kuraatorid ning maavalitsuste haridusosakonnad.

SIHTGRUPP

- Üldhariduskoolide 1.-12. klassi õpilased;
- huvikoolide ning stuudiote õpilased;
- kõrgkoolide tudengid.

TINGIMUSED

- Konkursile oodatakse omatehtud töid kunsti, käsitöö ja tööõpetuse valdkonnast, mis on valminud 2010 ning 2011 aastal.
- Töö ei tohi olla varem eksponeeritud ega publitseeritud.
- ELT SA-l on õigus teha ettepanekuid täiendavate lepingute sõlmimiseks tööde autoritega.
- Iga maakond + Tallinn, Tartu, Pärnu ning Narva määravad oma kuraatori, kes on korraldajatele konkreetseks partneriks.
- Piirkondlike tööde valik tehakse koha peal, soovitavalt kaasates maakondlikku laulu- ja tantsupeo komisjoni, kaasates vajadusel eriala eksperte.
- Maakonna näituse meeskonnad, kes näitust üles seavad ning boksides tegevust läbi viivad, arvatakse laulu- ja tantsupeo maakondliku delegatsiooni koosseisu. Neile tagatakse akrediteerimistunnused, majutus, toitlustus peo ajal ning transport peole ja tagasi.
- Parimatele korraldatakse Tallinna Lauluväljaku klaassaalis Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA poolt vastuvõtt ning autasustamine.

5. VISUAALSE MAAILMA TEEMAD

MAAKONNA EHE – MAAKONNA ÜHISLOOMING RONGKÄIGU KUJUNDAMISEL.

Iga maakond leiab võimaluse ühiselt välja töötada oma maakonna identiteedist lähtuvalt laulu- ja tantsupeo rongkäigu kujunduselemendid, mida saab esitleda rongkäigus (3. juuli 2011, Tallinn Vabaduse väljak). Rongkäik on äärmiselt võimas avalik ja kõigile nähtav eksponeerimise pind ning väljund oma paikkondliku eheduse tutvustamisel.

Laulupeo kolonni kujundus on maakonna lugu läbi kirja ja mustri.

VÄLJUNDID: **Liikuv näitus:** Rongkäik (3. juuli 2011, Tallinn), Ehtekoja telgi ümbruses eksponeeritakse rongkäigu kaunistusi rongkäigu eel ja peo vältel.

OODATAV TULEMUS: Maakonna kujundatud kolonn.

Täpsed konkursi tingimused avaldatakse 13. septembril 2010 www.laulupidu.ee.

„MAA JA ILMA“ KAUNISTAMISE KONKURSID

Rongkäigu pea kujundus – konkurss XI noorte laulu- ja tantsupeo rongkäigu pea kujundamiseks.

Laulu- ja tantsupeo rongkäik on äärmiselt võimas ja peo jaoks oluline avalik ja kõigile nähtav eksponeerimise pind. Rongkäigu pea on rongkäigu tähtsaim kujunduselement, lähtudes peo kontseptsioonist ning kandes visuaalselt kogu peo tervikideed. Konkursile ootame ideekavandeid koos teostamiskavaga. Võitjale pakutakse teostust ning kajastust ning garanteeritakse tellija (ELT SA) poolt vajalikud materjalid.

VÄLJUNDID: Ehtekoja telgi ümbruses eksponeeritakse rongkäigu kaunistusi rongkäigu eel ja peo vältel.

Liikuv näitus: Rongkäik (3. juuli 2011, Tallinn)

VANUSEGRUPP: gümnaasiumiõpilased, tudengid ning huvikoolide õpilased.

AEG ja KOHT: Tööd saata hiljemalt 15.12.2010: ELT SA Pärnu mnt 10, Tallinn 10148.

OODATAV TULEMUS: Peo rongkäik ja kujundatud rongkäigupea kannab visuaalselt kogu peo tervikideed.

Täpsed konkursi tingimused avaldatakse 13. septembril 2010 www.laulupidu.ee.

ILMAVÄRAVATE KONKURSS: Lauluväljaku Oru, Lasnamäe ja Mere värava kujundused

Ilmaväravad on Tallinna Lauluväljaku väravad, mille kaudu sisenetakse laulu- ja tantsupeo keskkonda ning mis loovad sisenejatele esmase mulje maa ja ilma peo maailmast.

Ootame ideekavandeid koos teostamiskavaga Tallinna koolidelt rühmatöona. Võitja rühmale pakutakse teostust ning kajastust ning garanteeritakse tellija (ELT SA) poolt vajalikud materjalid.

Tallinn avab oma väravad maailmale.

VÄLJUNDID: Peo keskkonna kolm väravate kujunduskonkurss jaguneb Tallinna erinevate koolide vahel:

Merevärav: Pirit ja Põhja Tallinna koolid ning Viimsi kool

Oru värav: Kesklinna, Kristiine, Nõmme piirkonna koolid

Lasnamäe värav: Lasnamäe, Mustamäe, Haabersti

VANUSEGRUPP: Gümnaasiumiõpilased, tudengid ning huvikoolid.

AEG ja KOHT: Tööd saata hiljemalt 1.02.2010: ELT SA Pärnu mnt 10, Tallinn 10148.

OODATAV TULEMUS: Kujundatud peo toimumiskoht. Esmane mulje peo keskkonda saabumisel.

Täpsed konkursi tingimused avaldatakse 13. septembril 2010 www.laulupidu.ee.

Istumisalused - Ideekavand „maa ja ilma“ istumisaluste loomiseks ja tootmiseks

Kuna sel korral toimub ka tantsupidu lauluväljakul, on vajadus toota mugavad istumisalused laulukaare betoonastmestikul tantsupeo jälgimiseks. Ootame ideekavandeid koos teostamiskavaga. Võitnud töö võetakse ELT SA poolt tootmisse ning võitjatele pakutakse kajastust.

VÄLJUNDID: Ideekavand koos teostamiskavaga (kujundus, värvilahendused, täpne suurus, materjal jne), mille põhjal on võimalik alustada istumisaluste tootmist.

TINGIMUSED: Istumisalus peab olema ilmastikukindel, mugav, kaasaskantav, võimalikult loodusesõbralik ning sobima peo keskkonda.

VANUSEGRUPP: Põhikooli III aste (7.-9.klass), gümnaasiumiaste, huvialakoolid ning kõrgkoolide tudengid.

AEG ja KOHT: Tööde esitamise tähtaeg oma piirkonnas 5.november 2010. Tööle lisada autori, kooli ning juhendaja nimi.

TÄHTAEG: Piirkonnas väljavalitud tööd saadetakse 15.novembriks aadressil: ELT SA, Pärnu mnt.10, 10148 Tallinn.

TULEMUS: Tantsupeo pealtvaataja, kelle istekoht on laulukaare astmestikult saab mugavalt jälgida etendust ning hiljem meeldiva meene omanikuks.

Täpsed konkursi tingimused avaldatakse 13. septembril 2010 www.laulupidu.ee

Lauluväljaku osalejate puhkeala ja söögiküla kujundus

Osalejate puhkealad on Tallinna Lauluväljaku territooriumil asuvad pesapaigad kooridele ja tantsurühmadele (15-30 inimesele). Puhkealad asuvad Lauluväljaku erinevatel rohealadel.

Söögiküla on toitlustuspiirkond (toitlustustelk + lauad-pingid + ala piire jms) suuremale rahvaarvule (ca 2000 inimest).

VÄLJUNDID: Konkursilt ootame lahendusi osalejatele mõnusa puhkekeskkonna loomiseks lauluväljakule (istmed, pesapaigad jne) ning söögiküla keskkonna ning piirete kujundamiseks. Eelduseks on funktsionaalsus, lihtne teostus, ilmastikukindlus, lihtne paigaldus ning ohutus.

Ootame ideekavandeid ning võitjatelt ka TEOSTUST!

VANUSEGRUPP: Põhikool (5.-9.klass), gümnaasium, huvikoolid ning kõrgkoolide tudengid.

AEG ja KOHT: Tööde esitamise tähtaeg oma piirkonnas 14.veebbruar 2011. Tööle lisada autori, kooli ning juhendaja nimi.

TULEMUS: Lauluväljak on muudetud osalejasõbralikuks ja kannab olulist osa peo visuaalsest identiteedist. Valmis tööd paigaldatakse laulu- ja tantsupeo ajaks Tallinna Lauluväljakule.

Täpsed konkursi tingimused avaldatakse 13. septembril 2010 www.laulupidu.ee

PILDIMAAILMA KONKURSS - XI noorte laulu- ja tantsupeo „maa ja ilm“ plakatikonkurss “Väikese inimese maailm”

Lapsed loovad sellel konkursil OMA maa ja ilma. See on pildid oma maast läbi väikese lapse silmade. Paljudest erinevatest lugudest üle Eestimaa moodustubki Tallinnas kokku visuaalne maa ja ilm. Plakati kujundamisel kasutada erksaid värve, jälgida dekoratiivsust, võib kasutada ka teksti.

VÄLJUNDID: A3 suurusega, portree formaadis joonistatud plakatid. Parimaid töid kasutatakse Tallinna linnaruumi, rongkäigu teekonna ning väljaku piirdeala kaunistamiseks peo nädalal, mis moodustabki väikese inimese silmade läbi loodud maa ja ilm.

VANUSEGRUPP: põhikooli esimene aste (1. - 3. klass) ja põhikooli teine aste (4. - 6. klass) ja põhikooli kolmas aste (7.-9.klass)

AEG: Piirkonnas väljavalitud tööd saadetakse 1.märtsiks 2011 aadressil: ELT SA, Pärnu mnt.10, 10148 Tallinn.

OODATAV TULEMUS: peo keskkond ja linnaruum saab oma visuaalse näo läbi Eestimaa laste silmade nähtud maa ja ilma.

Täpsed konkursi tingimused avaldatakse 13. septembril 2010 www.laulupidu.ee

Eesti-oma-ehe – konkurss, mida korraldab Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit

Konkursi eesmärk on luua rahvuslikele traditsioonidele põhinevaid uusi ja tänapäevaseid ehteid, aksessuaare, kaunistusi, mida võime kanda nii rahvarõiva kui muu tänapäevase riietusega.

Konkursile on oodatud paikkondlike pärandite leiud, mis kaunistavad ja pakuvad traditsioonilist või selle juurtest loodud uut.

VÄLJUNDID: Võidutöödest koostatakse elektrooniline kataloog, mida esitletakse peo raames Ehtekojas, kus on väljapandud ka võidutööde näitus

VANUSEGRUPP: põhikool (5.-9.klass) gümnaasium ja huvikoolid.

ATEG: Piirkondlikud tööd esitada 16.- 27.mai 2011 ELT SA, Pärnu mnt. 10, 10148 Tallinn.

OODATAV TULEMUS: rahvuslikel traditsioonidel põhinevad uued ja tänapäevased ehted, aksessuaarid, kaunistused, mida võib kanda nii rahvarõiva kui muu tänapäevase riietusega.

Täpsed konkursi tingimused avaldatakse 13. septembril 2010 www.laulupidu.ee

6. EHE MAAILMAKODA

28. juuni – 3. juuli 2011

Suur maa ja ilma EHTEKODA on kunsti ja käsitöö ala lauluväljakul, kus peo nädalal on avatud meistrikojad ja on välja pandud konkursi ehe maa ja ilm parimad tööd.

Ehtekojas toimuvad meistrikojad, õpitoad, esemete müük ja vahetus ning rahvarõivaste kiirabi.

Ehtekojas toimuvad:

- Meistrikojad ja õpitoad, traditsioonidest lähtuvad presentatsioonid ja võimalus ise kaasa lüüa! Kraasimine, ketramine, kangakudumine, tikkimine, kõlapael, vööd, niplispits, paelad-pärjad, helmekeed, looduslikud ehted, sõlesepä, puutöö jne;
- Rahvarõiva Kiirabi: vajalik rõivaste väikeparandus, nõustamine, vööde sidumise, pastlapaelte kinnitamise jne õpetus;
- Käsitöö müük: rahvarõivaste ja rahvusklike rõivaste juurde kuuluvate ehete ja aksessuaaride müük;
- ERKLi ja ERMi poolt väljaantud ainelist kultuuri tutvustava kirjanduse müük (ehe ehe, ERM-ist ning "juhendid ja töölehed, kuidas ehteid valmistada);
- Lastekonkursi eesti-oma-ehe võidutööde näitus;
- Rongkäigu kujunduste näitus ja rongkäigu pea kujundus telgi ümber.

KÜSIMUSED-VASTUSED:

LIINA TEPAND, ehe maa ja ilm loovjuht, tel: 627 3128, e-post: liina.tepand@kul.ee

AIVE AUS-HAGAG, ehe maa ja ilm projekti kontaktisik, tel: 627 3120, e-post: aive.aus@kul.ee

